

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old

Osztályozás

9.439

1898

Forradalmi arcképcsarnok

Nádas Sándor. Egy férfi, akiről azt tartják, hogy nem érheti meglepetés. Mindenre megérezte ezernyi tusakodás. Revoltőr volt egész életében és amit eddig részletekben csinált, az most itt állott a maga rettenetes egészében. Nem tud kifelé lobogni, majdnem blazírnak látszik, annál perzselőbben ég a tűz a tetteiben. Ő az egyetlen talán, aki a forradalmat a világ legtermészetesebb dolgának tekinti.

Hajnal Jenő. Alig egy-két éve, hogy felkerült a vidékről, a konzervatív világból és ma rábízta a postát, a forradalmi postát, a modern és merészen haladó élet egyik legfontosabb szervét. Göndör Ferenc hűséges fegyvertársa és így érthető, hogy nem ismer lehetetlent, csak egyet, azt, hogy továbbra is kormánybiztos maradjon.

Halász Lajos. Az új sajtófőnök. Hónapok óta írta a Károlyi megoldás egyetlen lehetősége érdekében. Az *Est* immár történelemmé szentelődött cikkeit. Az Otthon-körben valaki elkeresztelte a forradalom bábójának, mire egy másik megjegyezte:

— Igen, ő fűröszötte meg legelőször a magyar sajtót a forradalmi szabadság kristályos vizében.

— Ezt nagyon szépen mondtad. De mit akarsz tőle?

— Mit lehet tőle akarni? Ma megígéri neked, hogy elküldi a Gellérthegyet egy gyufaskatulyában és holnap egész egy-

kedvűen azt mondja, hogy nem kapott olyan gyufaskatulyát...

— **Hátha** valaki éppen a Gellérthegyet kéri tőle...

Ismerjük el, hogy Halász Lajossal csak okosan lehet beszélni és csak röviden. Az első szónál megállapítja az embere esztét, a másodiknál a szándékait és már a harmadik szó előtt meg is adja a választ. Így jelentették neki, hogy már beszélnek — suttognak róla a mungók.

— Hadd beszéljenek. Addig élek, amíg beszélnek rólam, felelte életfelfogása refrénjeként.

Ilyen az új sajtófőnök; nem tud haragudni, mert mindent egyensúlyban tart ötletei derűjével. A forradalom kis férgeit is...

P. Ábrahám Ernő. A gyermeklelkű bölcs. Szakács Andor — a nagy idők előérzetében — olyan írót keresett a politikai rovatra, aki tisztán és fehéren, majdnem ártatlan lélekkel látja a világ dolgait. P. Ábrahám Ernőre, a nagyapóra a mesék költőjére esett, a választása. És Ernő barátunk bekerült a parlamentbe, amelyről azután a legelső alkalommal megírta a *Virradatban*, hogy ez a rothadás, amelyet a feloszlás követ. Egy hétre rá kitört a forradalom, amelyben mint tüzértiszt maga is résztve t.

Proféciaja nemcsak bevált, de neki magának is jelentős szerepet juttatott. Hat nap, hat éjszaka esztérgálta az utcákon a forradalmat, a hetedikén pedig beült az Otthon egyik zugába és — gyermekmeséket irt a huncut garabonciásról...

Hajó Sándor. A mosolygó forradalmár. Amikor a forradalom fiait a sok-sok gond és virrasztás már-már leverte a lábukról, mindig volt egy derűs ötle e, amellyel fölélenkítette a forradalom alkalmi adminisztrátorait. Csak egyszer zordonult el. Azt kérdezték tőle, hogy mi akar lenni az új kormányban?

Fölháborodva ugrott föl:

— Sértés akar ez lenni?

Bródy Ernő. A — vom Lloyd de Népszava. Valóban: a Lloydnál dolgozott, de a Népszavánál élt. Annyira demokrata, hogy még saját magát sem tartja urnak.

Lorsy Ernő. A forradalom lélektanának a a megírását várom tőle. Ő fogja legelőször a forradalmat atomjaira bontani. Már meg is kezdte. Már beszélt is, mint írja, A NÉPPEL, amely — szerinte — álmodik most. Mi lesz, ha fölébred? Ezen gondolkodik, erre keres megoldást mélységes aggodalommal. A HOLNAP, a nagy holnap: ez az ő problémája...

Veres Mihály. A távirtda kormánybiztosa. A legelfoglaltabb pesti újságírók egyike. Még

sohasem szállt másképpen villamosra, csak úgy, hogy utánaszaladt a száguldó kocsinak. Soha sincs elég ideje. De mikor kitört a forradalom, csak azt szolgálta. Már az első órákban rátette a kezét a telefonra meg a táviróra. A király beszélni akart Bécsből Gödöllővel. Nem engedte. És így kellett várni mindenkinek, csak a Nemzeti Tanácsnak adott kapcsolást, drótot, így érvelvén:

— Most minden mellékes és semmi sem sürgős, hiszen percek alatt, ugyis ezer évet ugrunk át, kár tehát az ezer év előtti múlt-ról üzeneteket váltogatni.

Bálint Lajos. Mindig félt, hogy a forradalom kitöri a nyakát egy cseresznyemagon. A bizalmasaitól mindig azt kérdezte, hogy tényleg nagy bajok vannak-e. Békessy és Gábor száz az egyhez adták végre, hogy semmi baj. Erre aztán beleegyezett a másik szélsőségbe: a tizenkilencedik századbeli angol színésztől irt értekezést a forradalom műhelyében. Állítólag a forradalom dramaturgja akar lenni és még egyszer el akarja játszani a forradalmat a — mozi számára, de az ő jelenetezései szerint. Mit vétett neki az a szegény forradalom?

És végre — én? Én úgy láttam, hogy a forradalom mozgató ereje nem az akarat, hanem az ügy, — és hogy: forradalmi időkben minden régi gyűlöletesen, sőt nevetéségesen ellenséges színezetű. Ez a két nagy betegsége meg van a forradalomnak: a betegségek legutolsó nagy betegségének,

Nagy Béla.